

Slovenska papirna
in papirno predelovalna industrija

**TRAJNOSTNA,
ENERGETSKO INTENZIVNA
PERSPEKTIVNA**

Jožica Stegne, Predsednica Upravnega odbora

SLOVENSKA PAPIRNA INDUSTRIJA

17 % vseh stroškov
v povprečju
predstavljajo
stroški
energentov

med 35 naj slo
izvoznikov 5 slo papirnic

685 mio € prihodkov

37.958 € dodane
vrednosti /
zaposlenega

495 mio € izvoza

110 podjetij

7 velikih
9 srednjih
10 malih
83 mikro

(podatki so za leto 2012)

ZNAČILNOSTI SLOVENSKE PAPIRNE INDUSTRIJE

- Vzorčni primer trajnosti v industriji
 - Surovine iz obnovljivih virov (*rastoče surovine =les; odpadni papir*)
 - Naravno razgradljivi proizvodi
 - Visoka stopnja recikliranja (*papir uporaben 6-8 krat*)
 - Okoljsko prilagojeni procesi - veliko investicij za varovanje okolja, zlasti v zapiranje krogotokov in v vodo (*čistilne naprave*)
- Tradicionalna slovenska! panoga
- Energetsko intenzivna panoga pri proizvodnji papirja
 - Stroški energentov predstavljajo v povpr. 17% vseh stroškov
 - Poraba 600 GWh EE, 91 mio Sm³ plina

ZNAČILNOSTI SLOVENSKE PAPIRNE INDUSTRIJE

- Izvozno usmerjena; mednarodno konkurenčna
 - Delež izvoza >88,4%; 495 mio € izvoza v 2012
 - V tujini v direktnem stiku s konkurenco, ki je manj obremenjena z okoljskimi in energetske davki in prispevki, ima nižje stroške energentov, bolj fleksibilen trg delovne sile in stabilnejše ekonomsko okolje!
- Kapitalsko intenzivna panoga pri proizvodnji papirja/
delovno intenzivna pri predelavi papirja
- Velik delež tujega lastništva
 - Močno integrirana panoga v nekaj večjih papirno predelovalnih sistemov
 - Dodatne obremenitve so slab signal obstoječim lastnikom ter morebitnim tujim vlagateljem
- Raznolik proizvodni program; nišni proizvajalci

PANOGA C17 v 2012

Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja

		skupaj	velike	sredne	majhne	mikro	delež izvoza
št. družb	C 17	110	8	9	10	83	
	C 17.1	9	5		1	3	
	C 17.2	101	2	9	10	80	
prihodki (v €)	C 17	683.206.000	560.971.798	92.662.412	31.399.861	36.848.626	71,5
	C 17.1	458.496.221					88,4
	C 17.2	224.709.779					45,6
zaposleni (po del. urah)	C 17	3.834					
	C 17.1	1.519					
	C 17.2	2.315					
dodana vrednost na zaposlenega (v €)	C 17	37.958					
	C 17.1	43.761					
	C 17.2	32.177					

C 17.1 Proizvodnja papirja in kartona

C 17.2 Proizvodnja izdelkov iz papirja in kartona

8 velikih podjetij predstavlja 77,9 % vseh prihodkov panoge, 73,8 % podjetij v panogi C17 je mikropodjetij, ki ustvarijo 4,5 % prihodkov panoge. Vsa spadajo med predelovalce papirja in kartona.

PROIZVODNJA

v tonah

NACE	Kategorija	2008	2009	2010	2011	2012	2013oc.	2013/ 2012 (%)
17.110	vlaknine skupaj	183.679	191.938	202.514	212.941	227.385	240.029	5,6
	papir	406.213	397.425	396.838	394.835	369.103	362.780	- 1,7
	karton	207.828	218.934	232.473	206.182	232.521	236.128	1,6
	lepenka	13.178	5.070	5.600	5.670	5.850	5.300	- 9,4
	higienski papir	66.080	66.366	66.183	65.835	67.349	63.862	- 5,2
17.120	SKUPAJ	693.299	687.795	701.094	672.522	674.823	668.070	- 1,0
	valoviti karton	79.762	59.640	69.508	63.298	55.000	50.000	- 9,1
	embalažni izdelki	75.169	72.107	78.662	75.405	71.560	77.285	8,0
	papirne vreče in vrečke	4.277	4.077	7.340	7.125	7.482	7.500	0,2
17.210	SKUPAJ	159.208	131.783	155.510	150.543	134.042	134.785	0,6
	drugi izdelki iz kartona in lepenke	7.134	6.154	7.106	6.695	6.300	6.400	1,6
	samolepilni materiali	6.470	6.170	2.483	2.478	2.350	2.300	- 2,1
17.290	SKUPAJ	13.604	12.324	9.589	9.173	8.650	8.700	0,6
17.230	kuverte, drugi izdelki	8.191	8.541	5.619	5.200	4.800	4.800	-
17.220	gospodinjiski, higienski in toaletni izdelki iz papirja	65.878	63.436	64.379	62.738	63.584	63.000	- 0,9
	SKUPAJ PROIZVODNJA	1.123.859	903.879	936.191	900.176	885.899	879.355	- 0,7

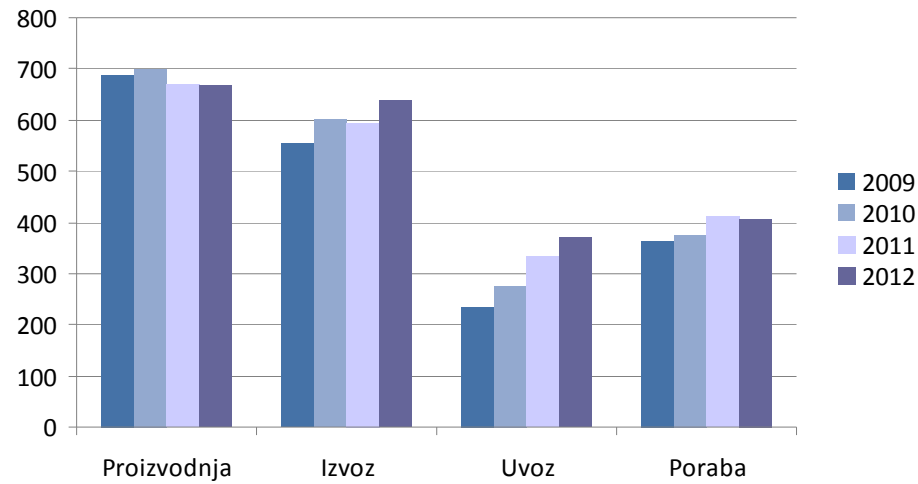
Skupna proizvodnja panoge v letu 2012 je bila za dober 1% nižja kot leto poprej; od tega je bila proizvodnja papirja in kartona na nivoju 2011, nižja je bila proizvodnja v predelavi papirja. (članice CEPI-ja v 2012 -1,7% glede na 2011).

Ocena skupne proizvodnje panoge v letu 2013 je za nadaljnji 1% nižja kot leto poprej, od tega je proizvodnja papirja in kartona malenkost nižja kot v letu 2012, nekoliko več proizvedene embalaže iz kartona in valovitega kartona

CEPI jan-avg:2013/2012:
 P&B production: -1.4%
 Pulp production: -1.1%
 Market pulp production: +5.2%
 Utilisation of paper for recycling: 0.0%

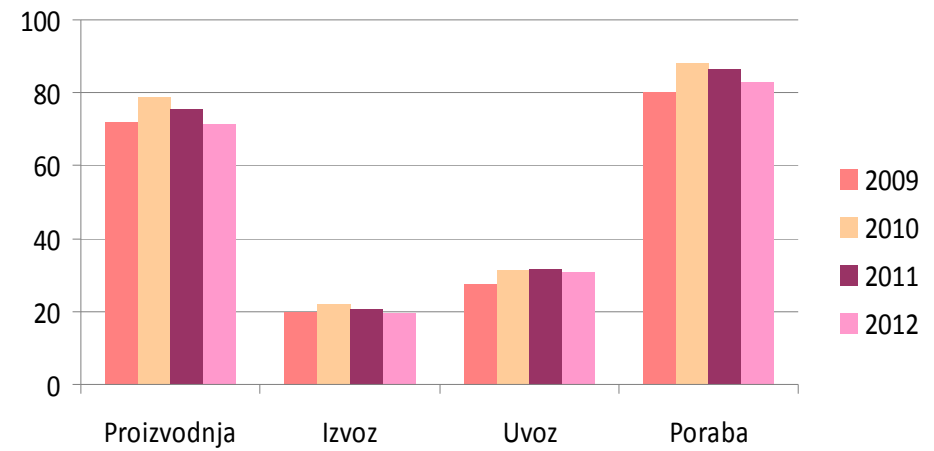
Papir in karton v 1000 ton

Porabljene količine so izračunane.

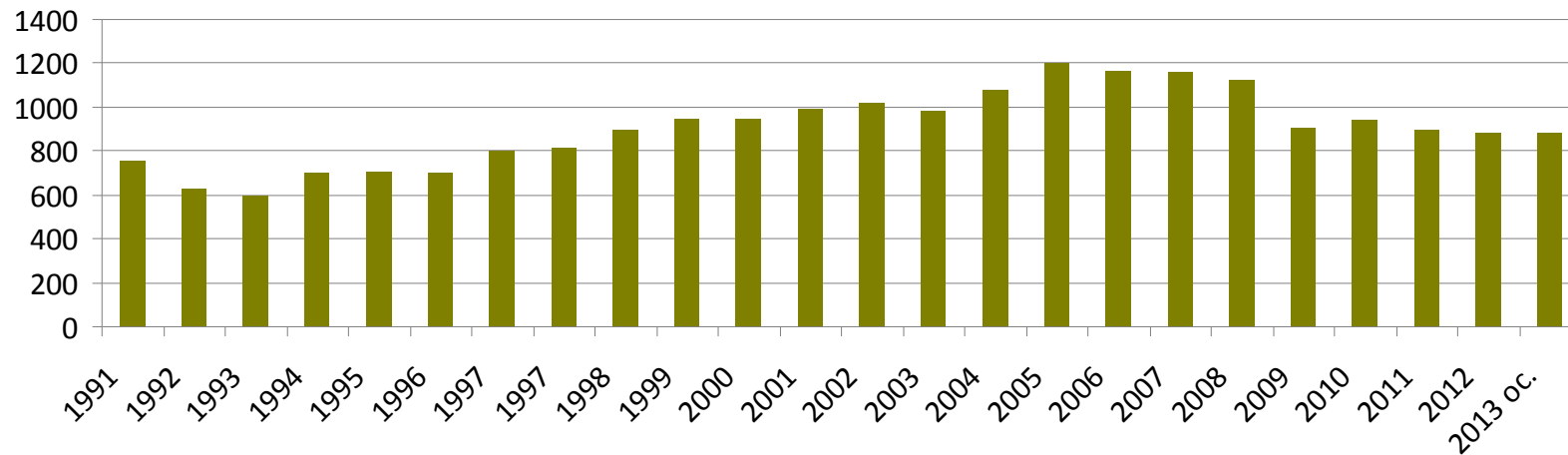
Vir: SURS, anketa ZPPI

Izdelki iz papirja in kartona

PROIZVODNJA

Panoga C 17 od leta 1991 v 1000 tonah

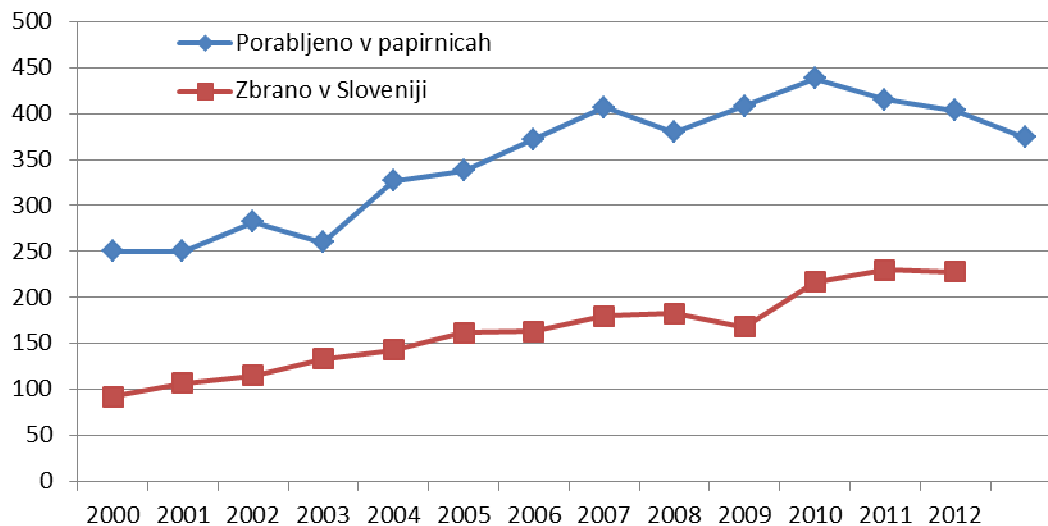
V letu 2012 je bila skupna proizvodnja panoge nižja kot leto poprej (-1,1%) in je dosegla vrednosti iz leta 1998.

PAPIR za RECIKLIRANJE

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 oc.
Porabljeno v papirnicah	250	250	282	260	327	338	372	407	380	408	438	415	403	374
- uvoz papirnice	171	163	196	173	239	238	270	301	247	271	302	288	287	268
- odp. papir zbran v Slo	79	87	86	87	88	100	102	106	133	137	136	127	116	106
Zbrano v Sloveniji	92	107	115	133	143	162	163	180	183	168	217	230	228	370
Uvoz SLO	184	172	201	180	246	248	294	322	313	312	349	307	301	126
Izvoz SLO	26	29	34	53	61	72	85	95	115	72	128	121,7	125,9	122

Delež zbranega starega papirja v Sloveniji glede na celotno porabo starega papirja v papirnicah znaša 50,9 % (49,5% v l.2010, 60,4% v l.2011).

Količina zbranega papirja na prebivalca je 108,5 kg

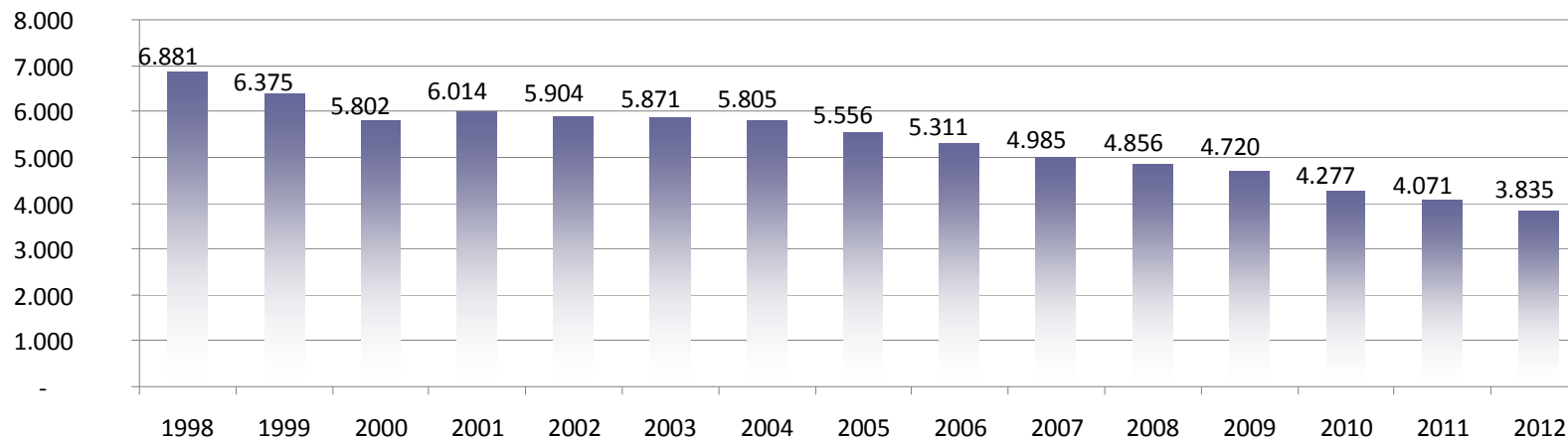
Stopnja recikliranja:
(Poraba starega papirja-uvoz +izvoz/poraba papirja v Slo)
56,6 %
Povprečje EU: 71,7 %

Vir: SURS, ZPPPI, CEPI. Poraba papirja in zbran papir v Sloveniji sta izračunani količini.

ZAPOSLENI

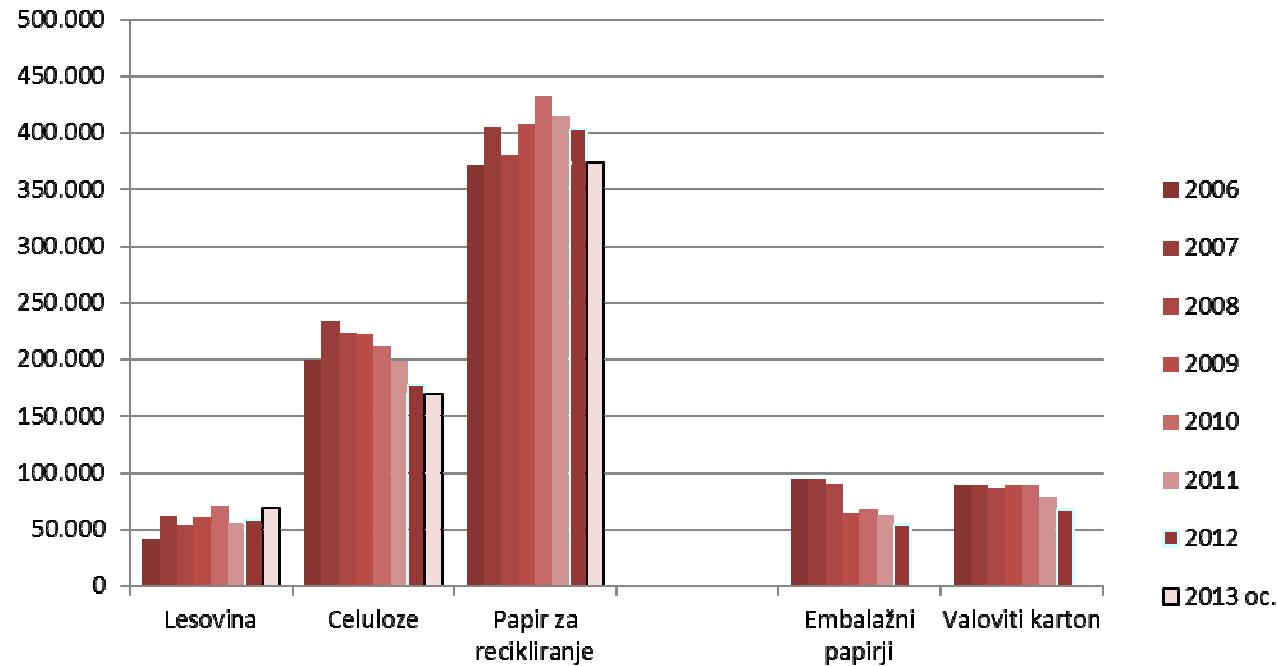
Število zaposlenih

Število zaposlenih v panogi C17 se je v letu 2012 znižalo za **4,7 %**, od tega v papirnicah za **14,1%** (Radeče papir); (CEPI povprečje je -1,6%).
V zadnjem obdobju so št. zaposlenih najbolj zmanjševala srednja in velika podjetja.

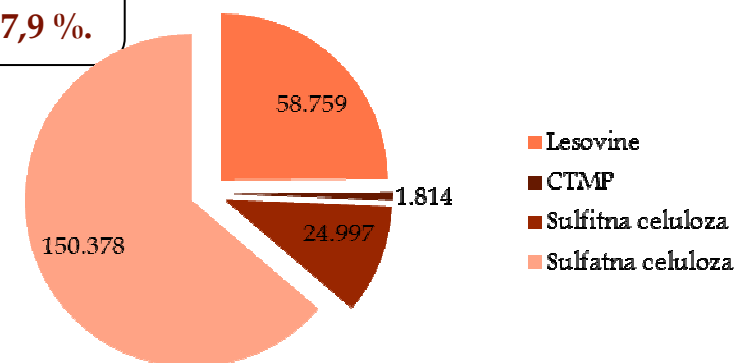
PORABA SUROVIN

(v tonah)

- Zmanjšuje se poraba primarnih vlaknin na račun večje porabe lesovine ter tudi papirja za recikliranje.
- Delež primarnih vlaknin v vlakninski sestavi je znašal ca. 37,9 %.

Struktura porabe primarnih vlaknin v letu 2012

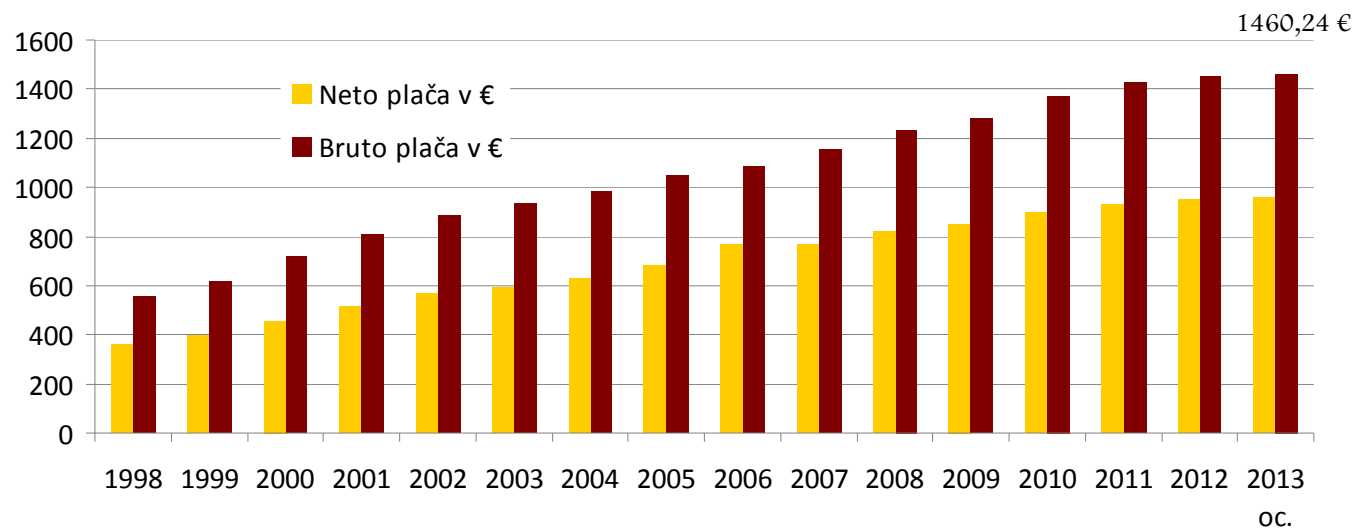

PLAČE

Povprečne plače v CI7 od leta 1998 dalje

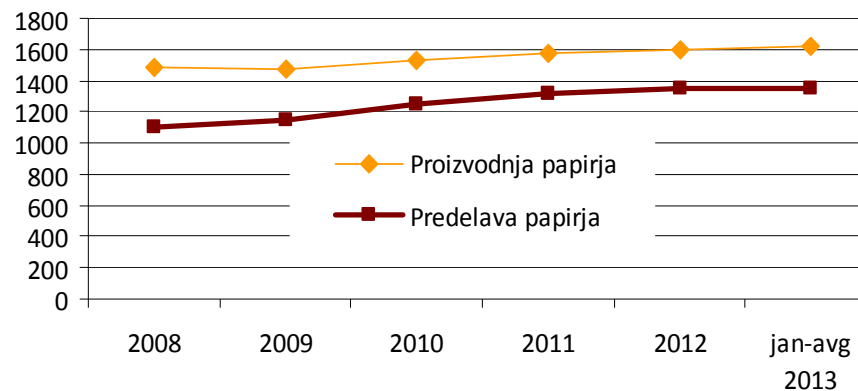

Bruto plače so se povečale za **6,4 %** v primerjavi z letom 2010

Vir: SURS

Povprečne bruto plače v proizvodnji in predelavi papirja

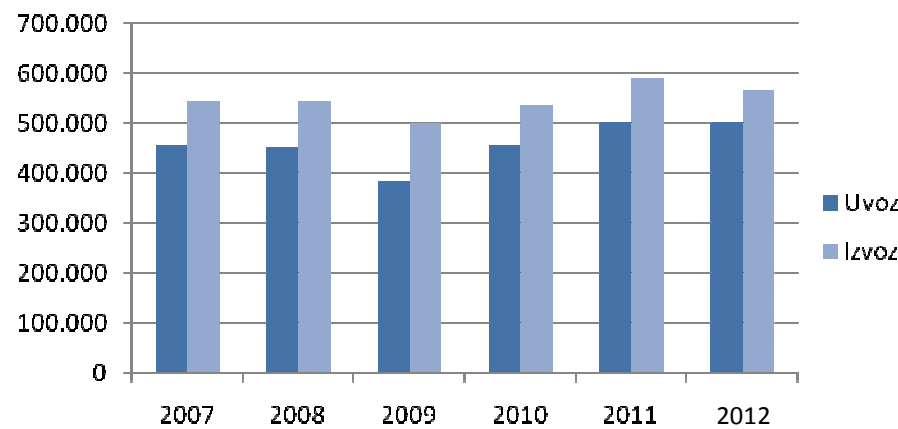

UVOZ in IZVOZ

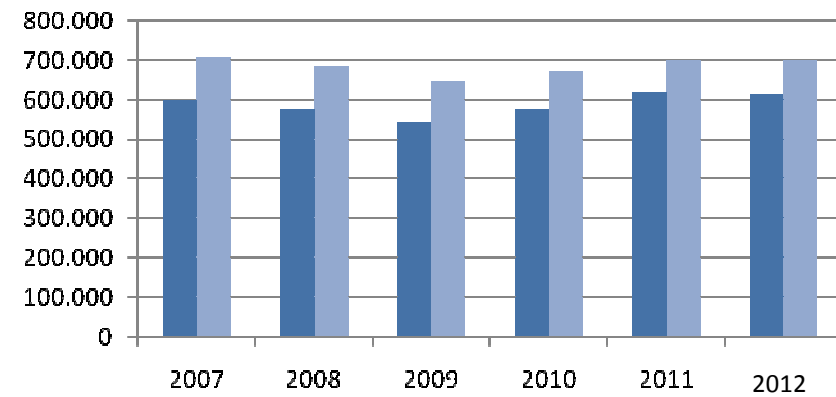
Papirja in papirnih izdelkov

Vrednostno v 000 €

Količinsko v tonah

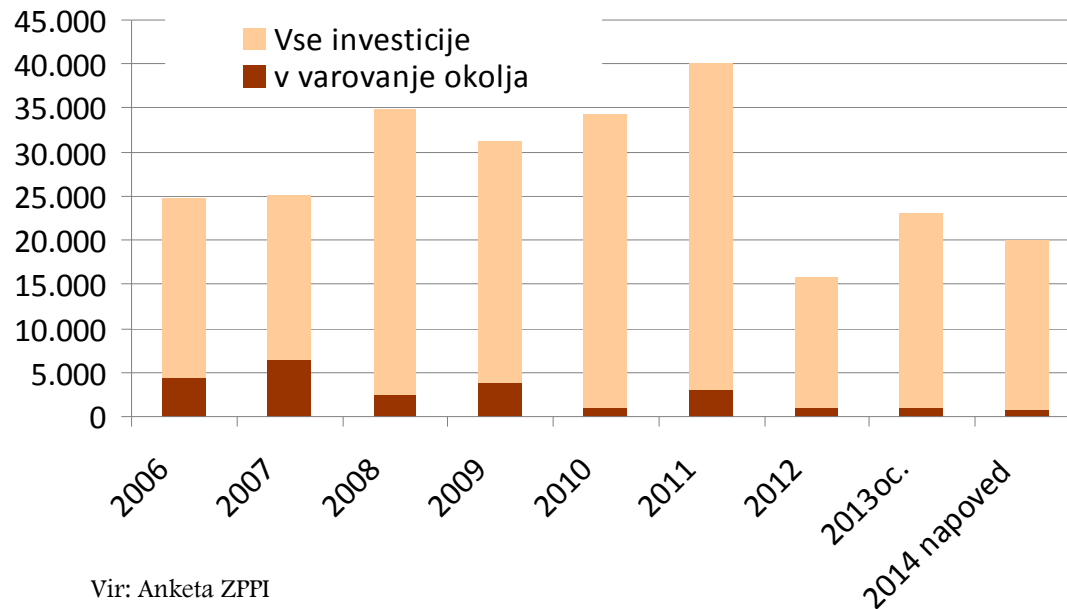

Delež izvoza papirne panoge v celotnem slovenskem izvozu: 3,04 %

Delež uvoza papirja in papirnih izdelkov v celotnem slovenskem uvozu: 2,4 %

INVESTICIJE

v 1000 €

Vir: Anketa ZPPI

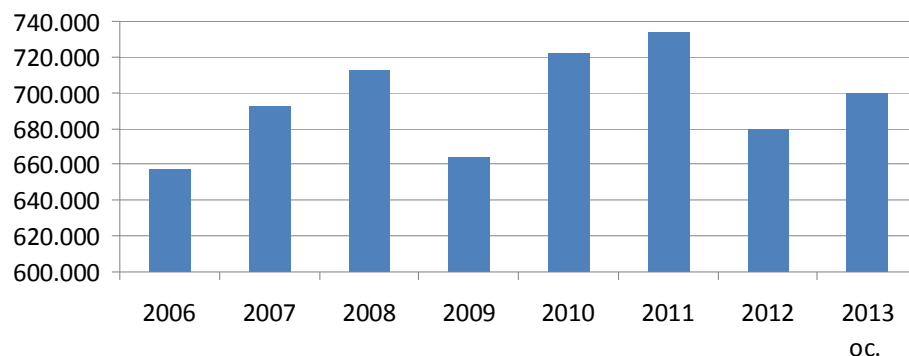
Največja investicija v letu 2011 v panogi ter v Sloveniji na sploh je bila rekonstrukcija KS 3 v podjetju Količevo Karton, v letu 2012 predvsem tekoče investicije, v 2013 večja investicija v papirnici Vevče. Na obseg investicij bistveno vpliva tudi omejenost virov financiranja.

PRIHODKI IN DOBIČEK/IZGUBA PANOGE

v 1000 €

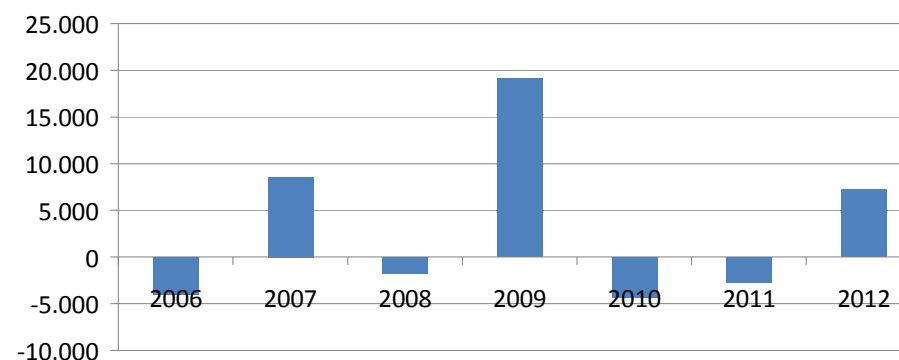

Prihodek

Visoke cene energentov, zaostrene razmere na trgu in na splošno nevzpodbudno gospodarsko okolje, ki se v to smer še stopnjuje, botrujejo k slabšim poslovnim rezultatom panoge, ki ne omogočajo v potrebni meri pogojev za investiranje, R&R ter izobraževanje.

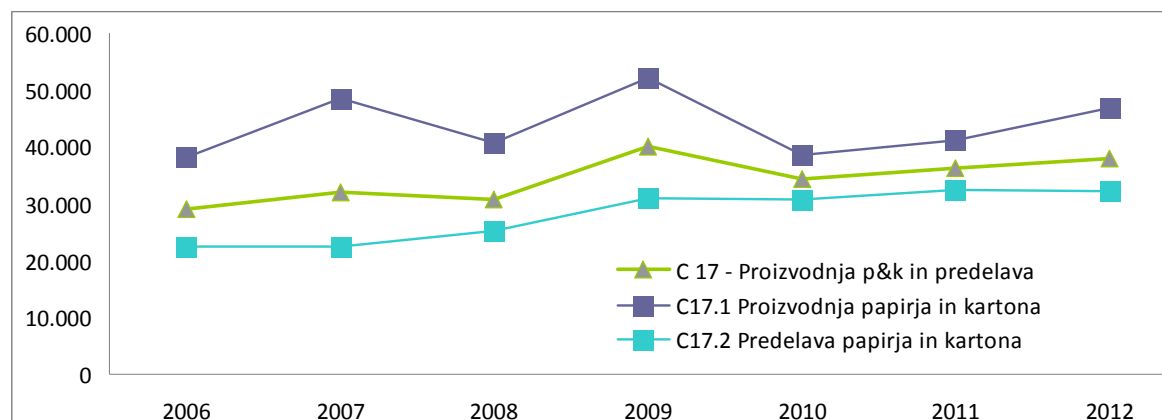
Neto čisti dobiček/izguba

DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA

	v €	2008	2009	2010	2011	2012	Indeks 12/11
SLOVENIJA		35.279	34.168	36.044	36.966	38.006	102,8
C Predelovalna dejavnost		32.003	31.523	34.205	35.567	36.374	102,3
C 17 - Proizvodnja p&k in predelava		30.737	40.028	34.246	36.228	37.958	104,8
C17.1 Proizvodnja papirja in kartona		40.610	52.257	38.665	41.071	46.761	113,9
C17.2 Predelava papirja in kartona		25.141	30.890	30.773	32.500	32.177	99,0

Dodana vrednost na zaposlenega se je v letu 2012 povišala (+4,8%) v primerjavi s predhodnim letom in to predvsem v podsektorju proizvodnje papirja C17.1 (+13,9%). Ustvarjena dodana vrednost panoge znaša 145,6 mio EUR, kar je za 1% nižje glede na leto 2011.

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

3E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

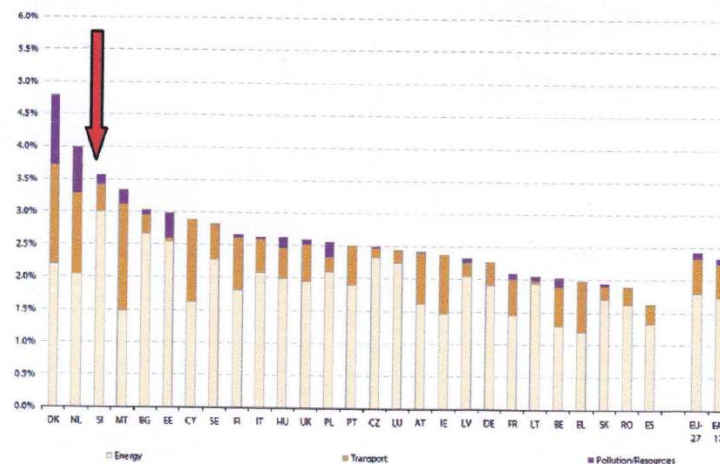

Cilj: konkurenčnost na izvoznih trgih!

1. Stroški energentov

- Stroški energentov v Slo le še naraščajo!!!
- 683 mio € prihodkov.... 85 mio € za energente
- Problem niso samo cene energentov, ampak tudi velika obremenitev energentov s trošarinami in prispevki

Slika: Environmental tax revenues by Member States and type of tax 2009, in % of GDP

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

3E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

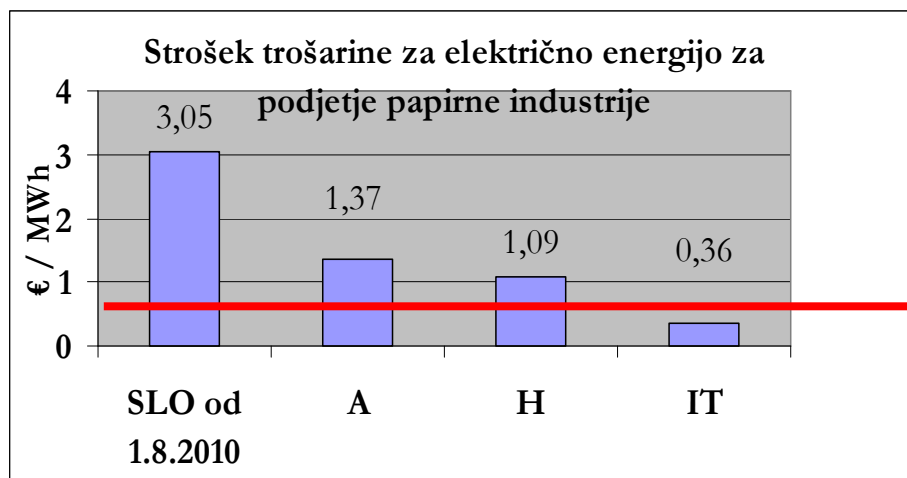

Cilj: konkurenčnost na izvoznih trgih!

- Električna energija

- odprt trg, problem ni sama cena EE, temveč davki in prispevki ter omrežnina!!!

Trošarina na EE

V tem trenutku slovenska energetska intenzivnejša podjetja plač ujejo tudi do 10-krat višje trošarine kot jih podjetja v Italiji, 3-krat večje kot na Madžarskem, 2,3-krat večje kot v Avstriji, medtem ko jih na Hrvaškem sploh ne plač ujejo.

POTREBNA posebna obravnava energetske intenzivnih podjetij; naj se oblikuje sistem oprostitev oz. vračil trošarin za energetske intenzivne panoge, kot imajo to urejeno v vseh EU članicah

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

3E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

Cilj: konkurenčnost na izvoznih trgih!

- Električna energija

DEJSTVO: cena elektrike v skupnem strošku elektrike predstavlja le 62%, ostalih 38% so trošarine, omrežnina in prispevki!

PRISPEVEK PO 64. ČLENU EZ = PRISPEVEK OVE + SPTE

Dvig prispevka za 316,6% (sprejeto seja vlade 3.1.2013) pri nabavi 420 GWh pomeni ca. 2,3 mio € dodatnega stroška za papirno panogo.

S 1.9. 2013 nam je na pobudo Združenja papirne in papirno predelovalne industrije pri GZS uspelo dvig ublažiti za 50%!

POTREBEN je HITER ODZIV in poseben pristop do energetske intenzivnih podjetij!!!

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

3 E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

Cilj: konkurenčnost na izvoznih trgih!

- **Zemeljski plin**

DEJSTVO: V Sloveniji beležimo najvišje cene zemeljskega plina v EU, še Bolgarija se je nedavno tega spogajala z Gazpromom za boljše cene.

Problem je večplasten:

- neurejena nacionalna zakonodaja, ki ni usklajena z Direktivo o notranjem trgu (Uredba o urejanju trga z zemeljskim plinom je v zaključni fazi priprave)
- dolgoročne pogodbe industrije z Geoplinom, ki so bile sklenjene v bistveno drugačnih gospodarskih okoliščinah

POTREBNO je industriji omogočiti prost dostop do izbire dobaviteljev, razveljavitev dolgoročnih pogodb brez visokih penalov ter zagotoviti konkurenčne stroške, kot jih imajo podjetja v EU.

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

3 E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

Cilj: konkurenčnost na izvoznih trgih!

2. Okoljske dajatve

- Okoljskih zahtev in stroškov je vsak dan več
- Smo zagovorniki čistega in zdravega okolja, a za razumno ceno!
- Zelena javna naročila

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

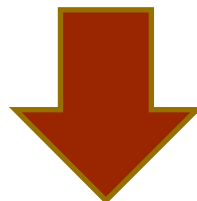
3 E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

Cilj: konkurenčnost na izvoznih trgih!

3. Izobraževanje in kadri v papirni industriji

- Leta 2001 je vrata zaprla Srednja šola tiska in papirja
- V Sloveniji ni več nobenega formalnega izobraževanja s področja proizvodnje in predelave papirja!
- Vse strokovno znanje je skoncentrirano v podjetjih te dejavnosti!
- Podjetja na svoje stroške kadre pošiljajo na izobraževanje v tujino.
- Prihaja menjava generacij v podjetjih papirne dejavnosti in “ušlo” bo veliko znanja, saj so danes procesi in organizacije v podjetjih tudi zaradi stroškov dela nenaklonjene nekdanj dobro delujočemu sistemu prenosa znanj na naslednika.
- **KAKO NAPREJ???**

GLAVNI IZZIVI PAPIRNE PANOGE

3 E: ENERGIJA, EKONOMIJA, EKOLOGIJA

Ob sodelovanju ZPPPI pri GZS in Inštituta za celulozo in papir smo bili uspešni na razpisu za KC kadri v papirni in papirno predelovalni industriji

Trajanje projekta: feb 2013 – avg 2015

Vključenih 19 podjetij papirne in papirno predelovalne industrije.

Interna in eksterna izobraževanja; strokovna, splošna in razvojna izobraževanja; izmenjava dobrih praks, mreženje itd.

PANOŽNA KOLEKTIVNA POGODBA ZA PAPIRNO IN PAPIRNO PREDELOVALNO INDUSTRIJO

Po sprejemu novega ZDR -1 bo verjetno papirna kolektivna pogodba ena prvih, ki se bo v celoti prenovila.

Cilji: dogovoriti minimalne standarde v pogodbi in omogočiti večjo prožnost delodajalcev glede na razmere in poslovne rezultate, doseči večjo fleksibilnost zaposlovanja, sprejemljive stroške dela, določbe v pogodbi prirediti trenutnemu času in razmeram

OCENE ZA LETO 2013

- Konec recesije v večjih naprednejših ekonomijah v EU. Rast v drugi polovici leta 2013 in stabilnost gospodarskih aktivnosti.
- Kljub temu stopnja nezaposlenosti še vedno visoka (10%), trg delovne sile še vedno v upadanju.
- Recesija še vedno prisotna v posameznih članicah, med njimi tudi v Sloveniji. Počasna rast in zaostrene finančne razmere.
- Cene CO2 so dosegle najnižji nivo v poletnih mesecih.
- Prilagajanje kapacitet proizvodnje grafičnega papirja padcu povpraševanja.

OCENE ZA LETO 2013

Vir: Anketa Združenja papirne in papirno predelovalne industrije

Leto 2013 skladno s pričakovanji, za nekatere pod pričakovanji

Kaj vam trenutno predstavlja največjo oviro pri poslovanju?

1. Financiranje tekočega poslovanja
2. Plačila kupcev
3. Pridobivanje novih naročil
4. Financiranje investicij

Na katere dosežke v letošnjem letu ste najbolj ponosni?

- Rast deleža izvoza
- Plasiranje novega produkta
- Uspešno izvedena investicija
- Da sploh še obstajamo...

PRIČAKOVANJA ZA LETO 2014

Vir: Anketa Združenja papirne in papirno predelovalne industrije

Leto **2014** bo podobno uspešno oz. večinoma pričakovanja, da bo bolj uspešno!..... **kot leto 2013**

Kakšna so vaša pričakovanja v letu 2014 glede:

1. cen surovin.....ne bo večjih odstopanj glede na letošnje leto
2. cen energentov..... Se bodo še nadalje cenili
3. cene končnih izdelkov Bodo ostale še naprej nespremenjene.

Kaj vas v trenutnih razmerah najbolj skrbi?

- Delovni kader
- Plačilna sposobnost
- Politična in gospodarska nestabilnost....

Hvala za vašu pozornost